

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către avocatul Barbarov Eduard în numele inculpatului Zatic Gheorghe, de către avocatul Cotea Svetlana în numele succesorului părții vătămate Antoceanu Vasile și de către avocatul Vlaicu Vlad în numele inculpatului Zatic Gheorghe împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 16 septembrie 2019 și sentinței Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 27 februarie 2019, în cauza penală în privința lui

Marin Maxim xxxxxx, născut la xxxxxx.

Zatic Gheorghe xxxxxx, născut la xxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 23.08.2018 – 27.02.2019;

Instanța de apel: 20.03.2019-16.09.2019;

Instanța de recurs: 27.11.2019 – 03.11.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 27 februarie 2019, *Marin Maxim* a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 287 alin. (2) lit. b), 151 alin.(4) Cod Penal și cu aplicarea art. 70 Cod penal, art.364¹alin. (8) Cod de procedură penală, a fost condamnat:

- pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal – la 1 an și 6 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- pe art. 151 alin. (4) Cod penal – la 6 ani și 8 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În temeiul art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni lui *Marin Maxim* i-a fost stabilit 8 (opt) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip

închis.

Zatic Gheorghe a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 287 alin. (2) lit. b), 151 alin.(4) Cod Penal și cu aplicarea art. 70 CP, art.364¹ alin. (8) Cod procedură penală, a fost condamnat:

- pe art. 287 alin. (2) lit. b) CP – la 1 an închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- pe art. 151 alin. (4) CP – la 8 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În temeiul art. 84 CP, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni lui *Zatic Gheorghe* i-a fost stabilit 8 (opt) ani și 1 (una) lună închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă, înaintată de succesorul părții vătămate a fost admisă parțial.

A fost încasat de la *Marin Maxim* și *Zatic Gheorghe* în beneficiul succesorului părții vătămate *Antoceanu Vasile*, în mod solidar, 22 736 lei (douăzeci și două mii șapte sute treizeci și șase) lei întru compensarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune și 3000 (trei mii) lei cheltuieli de asistență juridică.

A fost încasat de la *Marin Maxim* și *Zatic Gheorghe* în beneficiul lui *Antoceanu Vasile*, întru repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, câte 50000 (cinci zeci mii) lei de la fiecare.

Cererea procurorului privind încasarea din contul lui *Marin Maxim* și *Zatic Gheorghe* a cheltuielilor judiciare în sumă de 4428 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

Cauza a fost examinată în ordinea dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a reținut că, la data de 24 iunie 2018, aproximativ pe la orele 03.50, aflându-se în incinta localului „Paradis” din or. Cantemir, împreună cu o altă persoană, materialele în privința căreia au fost disjuse într-un dosar aparte pentru examinare în procedură generală, din intenții huliganice, manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, încălcând grosolan ordinea publică, în prezența mai multor persoane, fără motiv, i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului locuitorului or. Cantemir, *Xxxxxxxx*, cauzându-i ca urmare vătămări corporale sub formă de echimoză a pleoapei superioare a ochiului drept unghiul lateral, echimoză a regiunii fronto-temporare drepte, excoriație alungită a regiunii frontale stângi, pe buza superioară centru excoriație ovală, hemoragie

mucoasa buzei superioare pe centru, ce se califică ca leziuni corporale neînsemnate la persoanele vii, traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin hemoragie a țesuturilor moi piricraniene regiunile fronto-temporale bilateral și parieto-occipital pe dreapta, urme de hemoragie subdurală, hemoragie subarahnoidală peteșiale și confluent difuze localizate în ambele emisfere în protecția lobilor frontali, temporali și occipitali, edem cerebral pronunțat, hemoragii în trunchiul cerebral, ce se califică ca leziuni corporale grave periculoase pentru viață la persoanele vii, în urma cărora la data de 01 iulie 2018 a survenit decesul victimei XXXXXXXXX.

Acțiunile lui Marin Maxim și Zatic Gheorghe au fost încadrate în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, conform indicilor: huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșit de mai multe persoane, și în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, conform indicilor: vătămarea intenționată gravă a integrității corporale care este periculoasă pentru viață, care a provocat decesul victimei.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Avocatul Barbarov Eduard în numele inculpatului Zatic Gheorghe, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea a noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanța cu aplicarea unei pedepse mai blânde sub limita minimă prevăzută de lege.

În motivarea apelului avocatul Barbarov Eduard în numele inculpatului Zatic Gheorghe a invocat că:

- consideră pedeapsa aplicată ca fiind prea aspră, așa cum prima instanță nu a luat în considerație faptul că inculpatul Zatic Gheorghe nu are antecedente penale, circumstanțele atenuante cum ar fi căința sinceră de cele imputate și recunoașterea vinovăției, ilegalitatea sau imortalitatea acțiunilor victimei care a provocat infracțiunea cât și aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege;

- prima instanță nu a luat în considerație faptul că la comiterea acestei infracțiuni au participat trei persoane, iar prejudiciul material trebuie să fie recuperat în mod solidar de două persoane, ceea ce consideră nelegitim, suma de 50000 fiind una prea mare;

3.2 Avocatul Cotea Svetlana în interesele părții vătămate Antoceanu Vasile prin care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea admiterii acțiunii civile, ce ține de încasarea prejudiciului moral de la Marin Maxim și Zatic Gheorghe în beneficiul lui Antoceanu Vasile, rejudecarea cauzei cu pronunțarea hotărârii noi potrivit modului stabili pentru prima instanță, prin

care să fie admise pretențiile apelantului și dispusă încasarea sumei de 1 000 000 lei cu titlu de despăgubiri morale.

În motivarea apelului avocatul Cotea Svetlana în interesele părții vătămate Antoceanu Vasile a invocat că:

- consideră suma dispusă spre încasare de prima instanță extrem de mică în raport cu suferințele psihice care i-au fost provocate lui Antoceanu Vasile;

- având în vedere că Antoceanu Vasile și-a pierdut unicul frate, în circumstanțele date, consideră că prima instanță nu a ținut cont de faptul că trauma morală pe care a primit-o Antoceanu Vasile, l-a marcat pe toată viața, este o suferință gravă morală care nu se recuperează în nici un caz;

- consideră că prima instanță urma a ține cont de circumstanțele speței, și anume de faptul că în rezultatul infracțiunii comise lui XXXXXXXXX, i s-a cauzat vătămări corporale care se califică ca leziuni corporale grave periculoase pentru viață la persoanele vii, în urma cărora la data de 01 iulie 2018 a survenit decesul victimei XXXXXXXXX;

- Antoceanu Vasile, în urma decesului fratelui lui XXXXXXXXX, a suferit enorm, în urma acțiunilor infracționale ale lui Marin Maxim Sergiu și Zatic Gheorghe Sergiu, dureri și suferințe legate de faptul că fratele lui a fost maltratată cu bestialitate, trântit jos, lovit doar în cap, târât fără de cunoștință din incinta localului „Paradis” din or. Cantemir, de aceea consideră că prejudiciului moral pretins în sumă de 1000000 lei nu este exagerat de mare, ținând cont de circumstanțele în care a avut loc infracțiunea.

5. Prin decizia Colegiului Judiciar al Curții de Apel Cahul din 16 septembrie 2019, au fost respinse ca neîntemeiate apelul declarat de avocatul Barbarov Eduard în numele inculpatului Zatic Gheorghe și apelul avocatului Cotea Svetlana în numele părții vătămate Antoceanu Vasile și menținută sentința Judecătoreiei Cahul, sediul Cantemir din 27 februarie 2019

5.1 Instanța de apel a statuat că: prima instanță a respectat toate prevederile procesuale la examinarea cauzei penale și de asemenea corect a apreciat măsura de pedeapsă aplicată inculpaților Marin Maxim și Zatic Gheorghe, ținând cont de circumstanțele reale și personale, de circumstanțele atenuante și agravante cât quantumul prejudiciului moral.

Prin modalitatea de a realiza cercetarea judecătorească, prima instanță a oferit inculpaților Marin Maxim și Zatic Gheorghe, ocazia potrivită și suficientă pentru a-și valorifica în mod util dreptul de apărare și a asigurat echilibrul și egalitatea de arme care trebuie să primeze pe tot parcursul procesului penal între acuzare și apărare.

Instanța de apel a analizat sentința de condamnare, în raportat la

circumstanțele concrete ale cauzei penale, prin prisma normelor procesual penale invocate de autorul cererii de apel, luând în considerare prevederile Codului de procedură penală și jurisprudența în domeniu a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Instanța de apel a reiterat că, sarcina probei revine procurorului și organului de urmărire penală, motiv pentru care interpretarea probelor se face în fiecare etapă a procesului penal, concluziile unui organ judiciar nefiind obligatorii și definitive pentru următoarea fază a procesului.

Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de apel formulate, criticilor expuse, audiind părțile, cercetând materialele cauzei penale, instanța de apel a considerat că prima instanță a respectat toate prevederile procesuale la examinarea cauzei penale și de asemenea corect a apreciat măsura de pedeapsă aplicată inculpaților Marin Maxim și Zatic Gheorghe, ținând cont de circumstanțele reale și personale, de circumstanțele atenuante și agravante.

Cauza penală a fost examinată în prima instanță în ordinea procedurii simplificate, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza cererii autentice și personale înaintată de către inculpații Marin Maxim și Zatic Gheorghe, fiind asistați de către avocați. Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel consideră dovedită cu certitudine vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate.

Cu referință la criticile avocatului Barbarov Eduard în numele inculpatului Zatic Gheorghe referitor la pedeapsa penală aplicată instanța de apel a considerat că în respectivul caz, criticile avocatului Barbarov Eduard nu sunt întemeiate, în privința inculpatului Zatic Gheorghe nu este întemeiat și rațional a fi aplicată pedeapsa solicitată de apărător.

Instanța de apel a constatat că în speță asemenea circumstanțe n-au fost constatate, iar argumentele avocatului Barbarov Eduard precum că inculpatul Zatic Gheorghe și-a recunoscut vina, se căiește de cele comise, considerându-le ca circumstanțe excepționale, care ar face posibil de aplicat o pedeapsă mai blândă în baza art.79 Cod penal în privința inculpatului Zatic Gheorghe, sunt nefondate și sa-u respins or, prima instanță deja i-a atenuat pedeapsa, aplicând prevederile art.364¹ Cod de procedură penală.

În această ordine de idei, Colegiul reiterează că pedeapsa stabilită și individualizată inculpatului, reprezintă o pedeapsă proporțională atât cu gravitatea efectivă a faptelor comise, circumstanțelor cauzei.

Referitor la apelul declarat de avocatul Svetlana Cotea în interesele părții vătămate Antoceanu Vasile, instanța de apel nu lea reținut ca

întemeiate așa cum, prima instanță la stabilirea cuantumului prejudiciului moral a pus accent pe faptul că în urma comiterii infracțiunii o persoană a fost lipsită de viață, corect stabilind că suma a câte 50000 lei de la fiecare inculpat este în concordanță cu suferințele succesoriului victimei, raportate la circumstanțele comiterii faptei. Așa cum, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația, trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. În termenii CEDO, acest criteriu se exprimă prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- *avocatul Barbarov Eduard în numele inculpatului Zatic Gheorghe*, prin care invocând temei pentru recurs *pct. 10, 12* din dispozițiile art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie aplicată o pedeapsă mai blândă sub limita minimă prevăzută de lege și să fie redus termenul pedepsei lui Zatic Gheorghe pentru condiții contrare art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 5 Cahul în perioada 28.02.2019-15.10.2019, în temeiul încheierii Judecătoriei Cahul, sediul central din 15.10.2019.

- *avocatul Cotea Svetlana în numele succesoriului părții vătămate Antoceanu Vasile* prin care a solicitat casarea sentinței și a deciziei Colegiului Judiciar al Curții de în partea admiterii acțiunii civile, ce ține de încasarea prejudiciului moral de la Marin Maxim și Zatic Gheorghe în beneficiul lui Antoceanu Vasile, rejudecarea cauzei cu pronunțarea hotărârii noi potrivit modului stabili pentru prima instanță, prin care să fie admise pretențiile apelantului și dispusă încasarea sumei de 1 000 000 lei cu titlu de despăgubiri morale.

- *avocatul Vlaicu Vlad în numele inculpatului Zatic Gheorghe* prin care invocând incidența *pct. 6, 8, 12* a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și sentinței, rejudecarea cauzei și aplicarea lui Zatic Gheorghe pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. 2, lit. b) și art.151 alin. 4 Cod penal a pedepsei cumulative de 5 ani, aplicându-se art. 79 Cod penal.

6.1 În susținerea recursului avocatul Barbarov Eduard în numele inculpatului Zatic Gheorghe a invocat că:

- atât prima instanță cât și instanța de apel au dat o apreciere juridică incorectă a probelor acumulate, aplicând o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale în privința lui Zatic Gheorghe;

- instanța de apel nu a luat în considerație art. 76 Cod penal;

- consideră că suma a câte 50000 lei de la fiecare inculpat acordată cu

titlu de prejudiciu moral este exagerată.

- nu a fost redus termenul pedepsei lui Zatic Gheorghe în condiții contrare art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 5 Cahul în calitate de prevenit în perioada 28.02.2019-15.10.19 pentru 229 zile, conform încheierii Judecătorei Cahul sediul Central din 15.10.2019.

6.2 În susținerea recursului avocatul Cotea Svetlana în numele succesorului părții vătămate Antoceanu Vasile a invocat că:

- instanța de apel nu a dat o apreciere corectă circumstanțelor comiterii faptei.

- Antoceanu Vasile, în urma decesului fratelui lui XXXXXXXXX, a suferit enorm, în urma acțiunilor infracționale ale lui Marin Maxim și Zatic Gheorghe, dureri și suferințe legate de faptul că fratele lui a fost maltratat cu bestialitate, trântit jos, lovit doar în cap, târât afară de cunoștință din incinta localului „Paradis” din or. Cantemir, de aceea consideră că prejudiciului moral pretins în sumă de 1000000 lei nu este exagerat de mare, ținând cont de circumstanțele în care a avut loc infracțiunea. Prejudiciul moral dispus spre încasare în sumă de 50 000 lei este o batjocură, atunci când în urma acțiunilor infracționale, a decedat o persoană, extrem de mică în raport cu suferințele psihice care i-au fost provocate lui Antoceanu Vasile.

6.3 În susținerea recursului avocatul Vlaicu Vlad în numele inculpatului Zatic Gheorghe a invocat că:

- nu este admisibilă aplicarea răspunderii penale în baza art. 151 și 287 Cod Penal, or, principiul de neadmitere a sancționării duble a aceleiași fapte interzice tragerea de două ori la răspundere penală pentru aceiași faptă;

- fiind aplicată odată, violența nu poate fi luată în calcul de două ori la calificare: prima dată ca expresie a infracțiunii prevăzute de art.151 Cod Penal și a doua dată ca parte a infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod Penal;

- instanța de apel a menționat faptul că Zatic Gheorghe a aplicat victimei intenționat mai multe lovituri peste cap, cauzându-i decesul, fără a lua în considerare faptul că la momentul loviturilor decisive, când victima a căzut la pământ Zatic Gheorghe nu era pe loc, loviturile decisive fiind aplicate de către alte persoane, iar decisive a fost lovirea acestuia de beton la cădere;

- Suditu Artiom, persoană la care toți arată că a participat la aplicarea loviturii către victimă, este martor pe dosar, deci persoana care a aplicat loviturile fatale este martor, iar persoana care la moment nu era pe loc este condamnat;

- nu există nici o probă care ar demonstra faptul că Zatic Gheorghe a aplicat victimei lovituri ce au devenit fatale, lovituri ce au dus la decesul

victimei;

- în urma studierii materialelor dosarului, probelor examinate constată cert faptul că lui Zatic Gheorghe i s-a aplicat o pedeapsă disproporțional de mare, că urma a fi aplicată o pedeapsă mai mica decât minimum stabilit de lege;

- a menționat că, atât la faza de urmărire penală, cât și în cadrul examinării instanței de judecată, toate dubiile au fost interpretate și folosite în defavoarea inculpatului, Zatic Gheorghe, instanța de apel condamnându-l bazându-se pe presupuneri și pe dubii;

- contrar celor solicitate de Zatic Gheorghe, care a recunoscut vina, a colaborat cu organele de urmărire penală, se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat, se căiește de cele întâmplate, infracțiunea a fost provocată de comportamentul imoral al victimei, de lipsa circumstanțelor agravante și care conform legii arc dreptul la stabilirea pedepsei sub limita minimă prevăzută de lege, cu aplicarea art.79 prima instanță nu a luat în considerare acest lucru, conform opiniei noastre anume starea de fapt a lucrurilor și pot fi încadrate în prevederile art. 79, Zatic Gheorghe a avut un comportament conștiincios după săvârșirea infracțiunii, compensând cheltuielile materiale, prezentându-se la organul de urmărire penală, a transmis rudelor victimei bani pentru medicamente, nu era prezent la momentul când victima a căzut, acesta fiind plecat să se spele, deci lovitura lui nefiind fatală;

- prima instanță nu a constatat cu certitudine dacă în urma loviturilor ne esențiale ale lui Zatic Gheorghe victima a decedat, mai mult că atât inculpații cât și martorii afirmă că la moment când a plecat Zatic Gheorghe victima era în picioare și discuta cu unele persoane, iar constatarea Curții de Apel precum că Zatic Gheorghe admite că decesul lui XXXXXXXXX a survenit în urma loviturilor lui, nu corespunde realității, anume că acesta susține că nu putea deceda în urma loviturilor lui.

7. Judecând recursurile ordinare pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit conchide către cursurile ordinare declarat de către avocatul Barbarov Eduard și de către avocatul Vlaicu Vlad în numele inculpatului Zatic Gheorghe, urmează a fi respinse ca inadmisibile, iar recursul ordinar declarat de către avocatul Cotea Svetlana în numele succesului părții vătămate Antoceanu Vasile, urmează a fi admis în partea acțiunii civile cu casarea deciziei în această parte și dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată din următoarele considerente.

7. 1 Referitor la recursul ordinar declarat de către avocatul Vlaicu Vlad în

numele inculpatului Zatic Gheorghe, Colegiul penal lărgit menționează următoarele:

După cum rezultă din materialele dosarului, cauza penală a fost judecată în ordine de apel cu participarea inculpatului Zatic Gheorghe și a avocatului acestuia Barbarov Eduard, dispozitivul deciziei fiind pronunțat la 16.09.2019, în ședința de judecată în care participanții la proces au fost înștiințați despre faptul că decizia motivată va fi pronunțată la 17.10.2019, ora 16.00 (f.d. 69- 76, 91, vol. II).

Potrivit procesului-verbal al instanței de apel din 16.09.2019, inculpatul Zatic Gheorghe a fost prezent la pronunțarea dispozitivului, fiind prezent și apărătorul acestuia, avocatul Barbarov Eduard (f.d. 76, vol. III).

Totodată, la ședința de judecată din 17.10.2020, la pronunțarea deciziei integrale, inculpatul Zatic Gheorghe a fost prezent, fapt confirmat prin recipisă (f.d.91, vol. III).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 16 septembrie 2019, ședință despre care inculpatul Zatic Gheorghe și avocatul acestuia Barbarov Eduard au cunoscut, fiindu-le cunoscută și soluția pe caz.

Colegiul penal lărgit menționează că, avocatul Vlaicu Vlad a declarat recurs ordinar numit *-cerere de completare a cererii de recurs-* împotriva hotărârii judecătorești adoptate la caz, la data de 06 octombrie 2020, peste mai bine de 11 luni de la pronunțarea deciziei motivate, fapt confirmat prin data înregistrării la Curtea Supremă de Justiție.

În corespundere cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Termenul de recurs are caracter imperativ, în sensul că, depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Colegiul atestă că una din cerințele obligatorii, la depunerea recursului, se referă la respectarea termenului de declarare a acestuia de către titularii cererii respective.

Potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală: „în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen”.

Astfel, termenul de declarare a recursului a fost omis de către recurent – avocatul Vlaicu Vlad în numele inculpatului Zatic Gheorghe, din care considerente argumentele aduse de acesta în cererea de recurs nu vor fi

preluate pentru examinare, autorul recursului fiind decăzută din dreptul de a exercita această cale de atac.

Relevante în acest sens sunt și unele aspecte ale principiului securității raporturilor juridice ce se conțin în hotărârea CtEDO din 05 iunie 2012 în cauza Ghirea contra Moldovei.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit constată că, recursul ordinar declarat de avocatul Vlaicu Vlad în numele inculpatului Zatic Gheorghe, urmează a fi respins ca fiind inadmisibil.

7.2 Cu referire la recursul avocatului Barbarov Eduard în numele inculpatului Zatic Gheorghe.

Potrivit prevederilor art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Conform art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate. Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din conținutul cererii de recurs declarat, Colegiul penal lărgit atestă că, avocatul Barbarov Eduard în numele inculpatului Zatic Gheorghe invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) *pct. 10), 12)* Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, *când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

De asemenea, reieșind din esența criticilor invocate în recurs, Colegiul penal lărgit reține că argumentele recursului sunt aceleași care au fost invocate și în textul cererilor de apel declarate de către apărare și se fundamentează pe dezacordul *cu pedeapsa stabilită lui Zatic Gheorghe considerând-o prea aspră.*

Instanța de recurs susține că, pedeapsa aplicată inculpaților trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunilor incriminate.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Colegiul penal lărgit verificând lucrările dosarului reține că, pedeapsa a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului Zatic Gheorghe potrivit prescripțiilor din art.61 și 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, pedeapsa respectivă corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpaților vizați, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestora, cât și a altor persoane.

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel just a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, cum sunt gravitatea și caracterul prejudiciabil al faptei penale, atitudinea făptuitorilor față de cele săvârșite și urmările survenite în aspectul nerecunoașterii vinei.

Nu în ultimul rând, instanța de recurs remarcă faptul că instanța de apel s-a expus argumentat la criticele avocatului Barbarov Eduard în numele inculpatului cu privire la *prezența circumstanțelor excepționale ce a dus în opinia sa la individualizarea și aplicarea incorectă a pedepsei inculpatului Zatic Gheorghe*, or, instanța de apel a menționat, că categoria și termenul de pedeapsă ce urmează a fi stabilit, este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora, prescrise în art. 78 Cod penal.

Cât ține de motivele indicate în recurs precum că, instanța de apel nu a luat în considerație circumstanțele atenuante „*recunoașterea vinovăției, căința sinceră*”, Colegiul penal nu le acceptă, or, aceste motive au fost obiect de dispută atât în cadrul primei instanțe cât și în cadrul instanței de apel,

asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurenților în sentința adoptată precum și în decizia atacată pe care Colegiul penal le însușește, ca corecte, ce este și conform practicii CtEDO (vezi hotărârea *Albert vs România* din 16.02.2010).

În ceea ce ține de temeiul pentru recurs prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 12) Cod de procedură penală, instanța de recurs menționează că recurentul nu a motivat recursul sub aspectul temeiului de casare invocat, or, în conținutul cererii de recurs nu se menționează expres care ar fi acele prevederi legale în care urmau a fi încadrate juridic fapta greșit calificată, în opinia recurenților, de către instanțele de fond.

Astfel, în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu poate examina posibilitatea modificării încadrării juridice a faptelor incriminate inculpaților de către instanțele de fond, deoarece instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursurile ordinare al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Conform art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Ce ține de alegația recurentului precum că, *instanța de apel nu a fost redus termenul pedepsei lui Zatic Gheorghe în condiții contrare art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 5 Cahul în calitate de prevenit în perioada 28.02.2019-15.10.19 pentru 229 zile, conform încheierii Judecătoriei Cahul sediul Central din 15.10.2019*, Colegiul penal lărgit menționează că, decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul a fost pronunțată la **16 septembrie 2019** însă încheierea Judecătoriei Cahul sediul Central, la care se referă recurentul a fost emisă mai târziu, **15 octombrie 2019**.

Prin urmare, în temeiul art. 473¹ Cod de procedură penală, recurentul urmează să de adreseze cu plângere împotriva actelor organului care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate (închisoare, detențiune pe viață), condamnatul, precum și alte persoane ale căror drepturi și interese legitime au fost încălcate de aceste organe pot declara plângere judecătorului de instrucție din instanța în a cărei rază teritorială se află organul respectiv.

7.3 *Cu referire la recursul avocatului Cotea Svetlana în numele succesului părții vătămate Antoceanu Vasile, Colegiul penal lărgit reține următoarele.*

Verificând decizia instanței de apel prin prisma criticilor invocate de avocatul avocatului Cotea Svetlana în numele succesului părții vătămate Antoceanu Vasile, privind soluția instanței de apel în latura civilă, ce cade

sub incidența temeiurilor de recurs neinvocate de acesta, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), Cod de procedură penală, *că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care-și întemeiază soluția în latura civilă*, constată că prin decizia instanței de apel din 16 septembrie 2019, a fost respins apelul declarat de avocatul Cotea Svetlana în numele succesorului părții vătămate Antoceanu Vasile, în partea acțiunii civile ce ține de încasarea prejudiciului moral în sumă de 1 000 000 lei, fără o motivare corespunzătoare.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că în partea stabilirii cuantumului prejudiciului moral, instanța de apel nu a ținut cont în deplină măsură de circumstanțele speței, că în rezultatul infracțiunii comise a survenit decesul unei persoane tinere, prin ce s-a provocat rudelor apropiate și în special a succesorului părții vătămate, Antoceanu Vasile - fratele victimei, suferințe psihice enorme, nefiind astfel respectate întocmai și prevederile art. 1423 Cod Civil (în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii), art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, care stipulează că la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, pierderea speranței în viață, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate, în condițiile când inculpații nu a întreprins până în prezent măsurile de a recupera daunele morale.

Totodată, de instanța de apel nu s-a luat în considerare că potrivit jurisprudenței CtEDO, în cazul violării art. 2 a Convenției - dreptul la viață, de către instanțele judecătorești pot fi acordate ca satisfacție morală sume în mărime de la 28 6000 la 30000 Euro, echivalentul în lei moldovenești.

În acest sens, Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel la evaluarea prejudiciului moral în sumă a câte de 50 000 lei de fiecare inculpat, a acordat o sumă vădit disproporțională cu sumele acordate de Curtea Europeană în spețe similare, precum și cu circumstanțele particulare ale speței, din care motive o astfel de soluție nu poate fi menținută.

Colegiul penal lărgit reține că, atât în cererile de recurs, cât și în acțiunea civilă înaintată de partea vătămată prin intermediul avocatului Cotea Svetlana se vorbește despre suferințele psihologice condiționate de decesul lui XXXXXXXX, care fiind de o intensitate sporită, în opinia Colegiului Penal lărgit nu a fost despăgubit de instanțele de fond la justa valoare.

Este necesar a se reține că, CtEDO în hotărârea sa din cauza Tonchev vs Bulgaria din 19.11.2009, a statuat că dacă sistemul intern permite reclamanților să introducă o acțiune civilă alăturată procesului penal, statul are obligația să se asigure că aceștia se bucură de garanțiile fundamentale

prevăzute de art. 6 CEDO, iar prin nesoluționarea corespunzătoare a acțiunii civile în speță s-ar putea încălca art. 6 CEDO.

Totodată, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daune materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare. Totuși, evaluarea făcută de instanțe urmează să corespundă principiului echității și proporționalității dintre fapta comisă și prejudiciul cauzat.

În acest sens, instanța de recurs consideră că prapit Curtea de Apel Cahul a menționat că: „..... valoarea despăgubirilor cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 50000 lei de pe fiecare inculpat în parte, este o compensare echitabilă și care va fi în măsură să aducă satisfacție succesorului părții vătămate pentru suferințele cauzate.”.

Colegiul Penal lărgit menționează că estimativ, prejudiciul este exagerat în volumul pretins de partea vătămată însă fiind și diminuat în volumul acordat de instanțele de fond.

La caz, aprecierea cuantumului prejudiciului moral, în calitate de compensare a suferințelor cauzate prin infracțiune, instanța de apel urmează să țină cont în deplină măsură de impactul moral și emoțional suferit de către Antoceanu Vasile care în urma acțiunilor infracționale ale lui Marin Maxim și Zatic Gheorghe, și-a pierdut unicul frate la o vârstă atât de mică, iar aceste suferințe fiind legate de faptul că fratele lui a fost maltratat, trântit jos, lovit doar în cap, târât fără de cunoștință din incinta localului „Paradis” din or. Cantemir.

Din aceste considerente, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să găsească echilibru între compensarea echitabilă a persoanei prejudiciate prin infracțiune cât și respectarea drepturilor și intereselor inculpaților.

8. La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia; să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual - penale asupra motivelor esențiale invocate în apel de către avocatul Cotea Svetlana în numele succesorului părții vătămate Antoceanu Vasile, nominalizate și în prezenta decizie, precum și în măsura competenței asupra argumentelor invocate în cererea de recurs de către avocatul Cotea Svetlana în numele succesorului părții vătămate Antoceanu Vasile; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu

prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către avocatul Barbarov Eduard și de către avocatul Vlaicu Vlad în numele inculpatului Zatic Gheorghe.

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Cotea Svetlana în numele succesorului părții vătămate Antoceanu Vasile, casează decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 16 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui *Marin Maxim xxx și Zatic Gheorghe xxxx*, în partea acțiunii civile, și dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile hotărârii atacate, se mențin.

Decizia în partea dispusă rejudecării nu se supune căilor de atac, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 28 decembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena